

Interreg

Polska – Slovensko

**Współfinansowany przez
UNIJĘ EUROPEJSKĄ**

**Spolufinancovaný
EURÓPSKOU ÚNIOU**

**Štátna pomoc v aktivitách
realizovaných v rámci
Programu cezhraničnej spolupráce Interreg
Poľsko – Slovensko 2021 – 2027**

Maciej Zasłona

Štátna pomoc (pomoc štátu) je pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom, ktorá narúša alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje niektoré podniky a v dôsledku tohto nepriaznivo ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

V zásade je nezlučiteľná s potrebou zabezpečenia riadneho fungovania spoločného trhu.

- Podmienky prípustnosti pomoci poskytovanej štátom (štátnej pomoci) sú stanovené v čl. 107 – 109 Zmluvy o fungovaní EÚ.

1 Pomoc sa poskytuje podnikom.

Podnikom je každý subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právnu formu a spôsob financovania. Hospodárska činnosť spočíva v ponúkaní tovarov a služieb na trhu.

Výrobný podnik, charitatívna organizácia zaoberajúca sa zásobovaním potravinami alebo štátny podnik poskytujúci poštové služby.

2 Pomoc je poskytovaná štátom alebo zo štátnych zdrojov (tzv. pripísateľnosť štátu).

Štátne zdroje sú prostriedky zabezpečené orgánom členského štátu alebo subjektom, ktorý je financovaný alebo kontrolovaný štátom.

Dotácie, úľavy na dani alebo záruky.

3 Pomoc je zvýhodnením.

Zvýhodnenie znamená každú hospodársku výhodu, ktorú by daný podnik nemohol získať za bežných trhových podmienok.

Poskytnutie podniku pôžičky s nižšou úrokovou sadzbou ako trhovú.

4 Poskytnuté zvýhodnenie má selektívny charakter.

Za selektívne sa považuje každé opatrenie pomoci, ktoré nie je dostupné za rovnakých podmienok pre všetky podniky pôsobiace na území daného členského štátu.

Prostriedky určené len pre vopred stanovený uzatvorený katalóg podnikov.

5 Pomoc narušuje alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže.

Narušením hospodárskej súťaže je situácia, v ktorej príjemca pomoci podniká v sektore, v ktorom existuje alebo by mohla existovať hospodárska súťaž.

Pomoc poskytnutá podniku zo sektora textilnej výroby, pretože v tomto sektore hospodárska súťaž existuje.

6 Pomoc ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

Ak pomoc narušuje hospodársku súťaž alebo hrozí jej narušením, má sa za to, že takáto pomoc môže potenciálne ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, pod podmienkou, že jej vplyv na iné členské štáty je väčší ako marginálny.

Pomoc poskytnutá miestnemu výrobcovi nábytku, pretože výrobcovia nábytku (miestni a iní) podnikajú v rôznych členských štátoch EÚ.

Nie każdy druh vykonávanej činnosti má hospodársku povahu, napr.:

- výkon verejných právomocí, t. j.: armáda alebo polícia; bezpečnosť a riadenie letovej prevádzky;
- riadenie a bezpečnosť námornej dopravy; dohľad na účely boja proti znečisťovaniu; organizácia, financovanie a výkon trestov odňatia slobody; zber údajov, ktoré sa použijú na verejné účely na základe zákonnej povinnosti dotknutých podnikov zverejniť tieto údaje,
- zdravotná starostlivosť,
- vzdelávanie a výskumná činnosť,
- sociálne zabezpečenie založené na zásade solidarity.

Pozor: to sú výnimky potvrdzujúce pravidlo.

Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 24. 10. 2002 vo veci C-82/01 P Aéroports de Paris:

- činnosť v oblasti údržby a správy dopravnej infraštruktúry, ak spočíva v spoplatnenom prístupňovaní infraštruktúry.

Rozsudok Súdu z 24. 03. 2011 vo veciach T-443/08 a T-455/08 Leipzig/Halle, potvrdený rozsudkom Súdneho dvora z 19. 12. 2012 vo veci C-288/11 P:

- verejné financovanie výstavby infraštruktúry, ktorá bude následne využívaná na účely vykonávania hospodárskej činnosti, je štátnou pomocou.

Najdôležitejším záverom vyplývajúcim z rozsudkov vo veciach Aéroports de Paris a Leipzig/Halle je ten, že: **hospodárskou činnosťou nie je výstavba a prevádzka infraštruktúry:**

- prístupňovanej konečným používateľom za rovnakých a nediskriminačných podmienok,
- bezplatne a
- vo verejnom záujme.

Pre posúdenie, či daný subjekt vykonáva hospodársku činnosť, nie je rozhodujúcim kritériom jeho právne postavenie vyplývajúce z vnútroštátnych právnych predpisov.

O podliehaní pravidlám v oblasti štátnej pomoci nerozhoduje to, či bol daný subjekt zriadený za účelom dosahovania zisku, ale výlučne to, či tento subjekt ponúka tovary alebo služby na danom trhu.

Označenie subjektu za podnik vždy závisí od konkrétnej činnosti – subjekt, ktorý súčasne vykonáva hospodársku činnosť a činnosť nehospodárskeho charakteru, by mal byť považovaný za podnik len v rozsahu ním vykonávanej hospodárskej činnosti.

- Hospodárska činnosť – rozumie sa ňou hospodárska činnosť, na ktorú sa vzťahujú pravidlá hospodárskej súťaže v zmysle ustanovení tretej časti hlavy VII kapitoly 1 ZFEÚ.
- Akákoľvek činnosť spočívajúca v ponúkaní tovarov a služieb na danom trhu je hospodárskou činnosťou (napr. rozhodnutia SD EÚ z 18. júna 1998 vo veci C-35/96 Komisia/Taliansko alebo vo veciach C-180/98–184/98 Pavlov).

Tovarový trh

Zahrňa všetky zhodné alebo zastupiteľné tovary a/alebo služby schopné uspokojiť určitú potrebu užívateľov. Zastupiteľnosť tovarov sa posudzuje najmä z hľadiska ich charakteristík, ceny a účelu použitia (napr. uhlie môžeme nahradiť vykurovacím olejom/ plynom, ale voda je nezastupiteľná).

Priestorový trh

Je vymedzený územím, na ktorom sa dané podniky zúčastňujú ponuky a dopytu po tovaroch a službách a súťažné podmienky sú také homogénne, že toto územie môže byť odčlenené od ostatných území s odlišnými súťažnými podmienkami.
V prevládajúcej väčšine prípadov je relevantným priestorovým trhom trh celej EÚ.

- Absencia trhu = absencia hospodárskej činnosti v zmysle práva hospodárskej súťaže spoločenstva = absencia pomoci poskytovanej štátom (štátnej pomoci).
- Príkladom činnosti, pre ktorú neexistuje trh, sú služby v oblasti hromadného zásobovania vodou a odvádzania odpadových vôd.
- Ak činnosť nemá hospodársky charakter, nie je potrebné posudzovať ďalšie kritériá štátnej pomoci.

Výhodou je každé poskytnutie zvýhodnení podniku, ktoré ho zbavujú záväzkov bežne financovaných z jeho vlastných zdrojov alebo poskytnutie podpory, ktorú by podnik nezískal za trhových podmienok.

Výhoda sa vyskytuje, ak verejné orgány poskytnú podporu podniku na realizáciu úloh aj v prípade, keď podnik nemá zákonnú povinnosť tieto úlohy realizovať.

V dôsledku uplatnenia nástroja, ktorý bol priamo určený žiadateľovi, môže dosiahnuť výhodu tretí subjekt, pričom ak je tento subjekt podnikom, máme do činenia s nepriamou pomocou (tzv. transferovanie pomoci).

Narušenie hospodárskej súťaže sa týka aktuálne existujúcej hospodárskej súťaže a aj narušenia potenciálnej hospodárskej súťaže, ktorých dôsledkom sú závažné problémy so vstupom na trh tých podnikov, ktoré s tým začínajú.

Hrozba narušenia hospodárskej súťaže znamená potenciálnu možnosť zmeny podmienok hospodárskej súťaže na trhu – už samotné posilnenie konkurenčného postavenia podniku tým, že sa mu poskytne hospodárska výhoda, ktorú by nemohol získať v rámci bežného podnikania, svedčí o možnom narušení hospodárskej súťaže.

- Činnosť v sektore dodávok elektrickej energie distribučnými sústavami môže vykonávať len energetický podnik, ktorý je prevádzkovateľom distribučnej sústavy (neexistuje náhrada v oblasti služieb distribúcie elektrickej energie).
- Relevantným priestorovým trhom je územie, ktoré pokrýva distribučná sústava daného prevádzkovateľa, a potenciálni odberatelia nachádzajúci sa na území pôsobenia konkrétneho prevádzkovateľa distribučnej sústavy sú nútení využívať jeho služby.

Z rozhodovacej praxe Komisie vyplýva, že príprava verejných priestorov na výstavbu, ich pripojenie na inžinierske siete (voda, energia, plyn, kanalizácia) a zabezpečenie ich prepojení s dopravnými sieťami (cestnými, železničnými) nie je hospodárskou činnosťou – je to jedna z úloh štátu, spočívajúca v zabezpečení a spravovaní pôdy v súlade s miestnymi územnými plánmi a urbanistickými koncepciami.

Pravidlá štátnej pomoci sa vzťahujú na investície do tzv. vyhradenej infraštruktúry.

- Rozhodnutie Komisie z 27. 03. 2014 vo veci SA.36346 Nemecko – Spoločné opatrenie pre zlepšenie regionálnej hospodárskej štruktúry s cieľom vybudovať inžinierske siete na pozemkoch na priemyselné a komerčné využitie.
- Vyhradená infraštruktúra je infraštruktúra vybudovaná pre podniky a prispôbena ich potrebám, čo je možné identifikovať v rámci ex ante hodnotenia.

Rozhodnutie Komisie z 29. 06. 2011 vo veci N 671/2008 – Pomoc pre Mercedes-Benz Manufacturing:

- výstavba novej železničnej infraštruktúry vedúcej z národnej železničnej infraštruktúry k továrni na výrobu osobných automobilov;
- infraštruktúra sa mala nachádzať mimo areálu továrne, nemala byť jej majetkom a teoreticky mala byť dostupná pre všetkých potenciálnych používateľov;
- majiteľ továrne mal hradiť trhovú cenu za používanie infraštruktúry;
- Komisia rozhodla, že v skutočnosti bude toto prepojenie využívať len automobilka a v súvislosti s tým bude podpora poskytnutá konkrétnemu podniku, čiže bude selektívnou hospodárskou výhodou, preto spolufinancovanie nákladov výstavby tejto infraštruktúry predstavuje štátnu pomoc pre Daimler AG.

Rozhodnutie Komisie z 1. 10. 2014 vo veci SA.36147 – údajná pomoc pre Propapier PM2 GmbH:

- verejne dostupné a bezplatné parkovisko (využívané obyvateľmi mesta a inými podnikmi), nevyhovovalo potrebám (veľkosti) spoločnosti Propapier a nenachádzalo sa v blízkosti továrne; Propapier mala vlastné parkovisko; samotná skutočnosť, že takáto infraštruktúra existuje v blízkosti podniku nerozhoduje o tom, že je to vyhradená infraštruktúra;
- výstavba (bezplatnej) cesty umožňovala vyriešiť problém znečistenia ovzdušia, zahustenia dopravy a skrátenia času cestovania; cesta spája priemyselnú oblasť s diaľničnou sieťou, teda využívajú ju aj iné podniky;
- prehĺbenie (bezplatného) riečneho kanála je zvyčajná prax v rámci bežnej údržby vodných ciest;
- čistiarene odpadových vôd: nevyhnutná pre Propapier (70 % – 90 % odpadových vôd pochádzalo z továrne); okrem Propapier len 2 iní používatelia (vrátane elektrárne, ktorá dodáva elektrinu do Propapier); výstavba bola naplánovaná pred vznikom investičných plánov Propapier (výstavba bola potrebná, pretože v prípade vzniku nových prevádzok iných firiem by kapacita existujúcej čistiarene nebola dostatočná); skutočnosť, že nová čistiareň sa technicky využívala predovšetkým na čistenie priemyselných odpadových vôd, nesvedčí o tom, že je to vyhradená infraštruktúra, noví investori z priemyselného odvetvia sa k nej môžu pripojiť.

Typ projektu: zlepšenie kvality cestnej infraštruktúry cezhraničného charakteru pri zohľadnení aspektov udržateľnej dopravy:

- prestavba a rekonštrukcia (modernizácia) ciest spolu s inžinierskymi objektmi, najmä úprava šírky úsekov ciest a zákrut uľahčujúce pohyb autobusov,
- modernizácia vozoviek a krajníc, chodníkov, cyklistických chodníkov, chodníkov pre chodcov a cyklistov, autobusových zálivov, dažďovej kanalizácie, systémov predčisťovania zrážkovej vody, osvetlenia, zariadení na zaistenie bezpečnosti cestnej premávky, zvodidiel, protihlukových stien, priepustov pod cestami pre migrujúce druhy živočíchov, ochranných zelených pásov, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou cestného telesa.

Hodnotenie (posudzovanie a identifikovanie) štátnej pomoci by sa malo sústrediť na kritériá stanovené vo veciach Aéroports de Paris a Leipzig/Halle (slajd č. 6).

Typ projektu: ochrana biodiverzity a zlepšenie stavu vzácnych prírodných území:

- ochrana, obnova a zlepšenie stavu prírodných biotopov zohľadňujúc mokrade a miesta rozmnožovania chránených druhov živočíchov najmä na chránených územiach, vrátane, v prípade potreby, napr. environmentálnej inventarizácie a monitoringu, monitorovania následkov znečistenia ovzdušia pre ekosystém, obmedzovania tlaku cestovného ruchu, zlepšenia vodohospodárskych pomerov, doplnkovej výsadby,
- ochrana, udržanie a zlepšenie prepojenosti medzi biokoridormi, najmä medzi chránenými oblasťami, vrátane napr. odstraňovania fyzických bariér, udržiavania prepojenia medzi koridormi (o. i. modernizácia / výstavba priepustov pod komunikačnými ťahmi), rozvoj zelenej a modrej infraštruktúry.

Hodnotenie štátnej pomoci by sa malo sústrediť na prípadnú hospodársku činnosť vykonávanú prijímateľom, ktorá spočíva v ponúkaní služieb na trhu súvisiacich s realizovaným projektom, napr. vyberanie vstupného alebo dosahovanie výhod spojených s možnosťou hospodárskeho využitia lesov.

Na účely vylúčenia prítomnosti štátnej pomoci je možné uplatniť kritériá stanovené vo veciach Aéroports de Paris a Leipzig/Halle (slajd č. 6).

Typ projektu: Predchádzanie šíreniu a výskytu invázných druhov:

- identifikovanie a kontrola (monitorovanie) invázných druhov,
- izolácia populácií invázných druhov,
- odstraňovanie invázných druhov (napr. kosenie, vytrhávanie, uplatňovanie feromónových metód, zavádzanie genetických úprav).

Hodnotenie štátnej pomoci by sa malo sústrediť na prípadnú hospodársku činnosť vykonávanú prijímateľom, ktorá spočíva v ponúkaní služieb na trhu súvisiacich s realizovaným projektom.

Typ projektu: analýzy, výskumy, stratégie, akčné plány a pilotné programy, ktorých cieľom je predchádzať negatívnym následkom zmeny klímy v cezhraničnom meradle, najmä v podobe živelných pohrôm:

- príprava analýz, stratégií a akčných plánov, vrátane oblasti spoločného riadenia, územného plánovania, vyznačovania chránených oblastí a biokoridorov,
- realizácia pilotných aktivít na základe stratégií, analýz a akčných plánov.

V prípade analýz, stratégií a akčných plánov by sa malo hodnotenie štátnej pomoci sústrediť na dostupnosť ich výsledkov: ak budú prístupňované konečným príjemcom za rovnakých a nediskriminačných podmienok a bezplatne, existuje možnosť vylúčiť štátnu pomoc.

V prípade aktivít spočívajúcich vo vypracovaní analýzy rizika, odporúčaní a plánov predchádzania riziku pre konkrétny podnik existuje riziko, že budú podporou selektívneho charakteru, čo znamená, že budú štátnou pomocou.

Typ projektu: zmierňovanie negatívnych následkov zmeny klímy v cezhraničnom meradle:

- rozvoj zelenej a modrej infraštruktúry na obmedzenie povrchového odtoku a zlepšenie retencie vody – napr. zelené strechy a zelené steny vo verejných budovách, zelené parkoviská, vodopriepustné povrchy, kvetné lúky, dažďové záhrady, fasádne záhrady, rastlinné pasáže, vreckové parky, revitalizácia a obnova záplavových území a mokradí, úprava území v povodiach riek (zelené plochy), revitalizácia a renaturácia tokov, jazierka s filtračnými rastlinami, bioretenčné priekopy, koreňové boxy, poldre, prírodné retenčné nádrže, retenčné jazierka a rybníky, vsakovacie bloky a šachty, vodné plochy, systémy na zber dažďovej vody,
- výstavba/modernizácia infraštruktúry na predchádzanie zosuvom (vrátane stabilizácie svahov) – napr. zabezpečenie svahov geotechnickými mrežami, odvodnenie svahov (odvodňovacie kanály a drenáž), kotvenie, oporné múry a dodatočne výsadba rastlín (zatrávňovanie, kry, stromy),
- výstavba/modernizácia infraštruktúry na predchádzanie šíreniu požiarov – napr. prírodné nádrže na zhromažďovanie vody v oblastiach s vysokým požiarnym nebezpečenstvom.

Hodnotenie štátnej pomoci by sa malo sústrediť na kritériá stanovené vo veciach Aéroports de Paris a Leipzig/Halle (slajd č. 6).

Je potrebné zohľadniť, či sa napr. modernizované budovy alebo parkoviská využívajú na hospodársku činnosť.

Typ projektu: zlepšenie spolupráce v oblasti cezhraničného krízového riadenia:

- výmena skúseností, dobrých a inovatívnych riešení,
- spoločné školenia záchranných služieb, spoločné simulácie záchranných akcií, spoločné multilaterálne cvičenia záchranných, krízových a poriadkových služieb,
- štandardizácia a kúpa vybavenia (zariadení a softvéru) záchranných služieb potrebných na zavedenie spoločných cezhraničných systémov monitorovania, varovania, reagovania a krízového riadenia,
- implementácia konzistentných monitorovacích systémov (napr. meteorologických podmienok, stavu snehovej pokrývky, vlhkosti hrabanky), konzistentných oznamovacích systémov, systémov varovania a reagovania v krízových a mimoriadnych situáciách (najmä v horských oblastiach),
- rozšírenie existujúcich foriem spolupráce medzi záchrannými zložkami, službami krízového riadenia, poriadkovými službami a inými inštitúciami,
- organizácia konferencií, multilaterálnych stretnutí a pod. týkajúcich sa prípravy dohôd/zosúladených predpisov v oblasti ochrany obyvateľstva a riadenia v prípade živelných pohrôm.
- Aktivity súvisiace so záchranou života a majetku realizované v rámci právomocí štátu nie sú hospodárskou činnosťou, preto by nemali podliehať pravidlám štátnej pomoci.

Typ projektu: analýzy, výskumy, stratégie, akčné plány a pilotné programy, ktorých cieľom je predchádzať negatívnym následkom zmeny klímy v cezhraničnom meradle:

- príprava analýz (vrátane právnych), legislatívnych východísk, stratégií a akčných plánov týkajúcich sa tohto tematického okruhu, vrátane vyskytujúcich sa spoločných problémov a bariér, spoločných systémov/modelov spolupráce záchranných služieb, prípravy dohôd/spoločných predpisov v oblasti ochrany obyvateľstva a riadenia v prípade výskytu živelných pohrôm,
- realizácia pilotných aktivít na základe stratégií, analýz a akčných plánov, vrátane testovania nových riešení (napr. technológií) a propagovanie ich uplatňovania,
- implementácia a podpora používania inovatívnych, digitálnych a udržateľných riešení,
- implementácia inovatívnych technológií na monitorovanie, varovanie, reagovanie a krízové riadenie.

Aktivity súvisiace so záchranou života a majetku realizované v rámci právomocí štátu nie sú hospodárskou činnosťou, preto by nemali podliehať pravidlám štátnej pomoci.

V prípade analýz, stratégií a akčných plánov by sa malo hodnotenie štátnej pomoci sústrediť na otvorenosť v prístupe k ich výsledkom.

Oznámenie Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (U. v. EÚ C 262/1 z 19. 7. 2016).

bod 205. Ak sa určitá infraštruktúra používa na hospodárske aj nehospodárske činnosti, pravidlá štátnej pomoci sa budú vzťahovať na verejné financovanie jej vybudovania iba v tom rozsahu, v akom pokrýva náklady spojené s hospodárskymi činnosťami.

bod 206. Ak subjekt vykonáva hospodárske aj nehospodárske činnosti, členské štáty musia zabezpečiť, aby verejné financovanie poskytnuté na nehospodárske činnosti nebolo možné použiť na krížové subvencovanie hospodárskych činností.

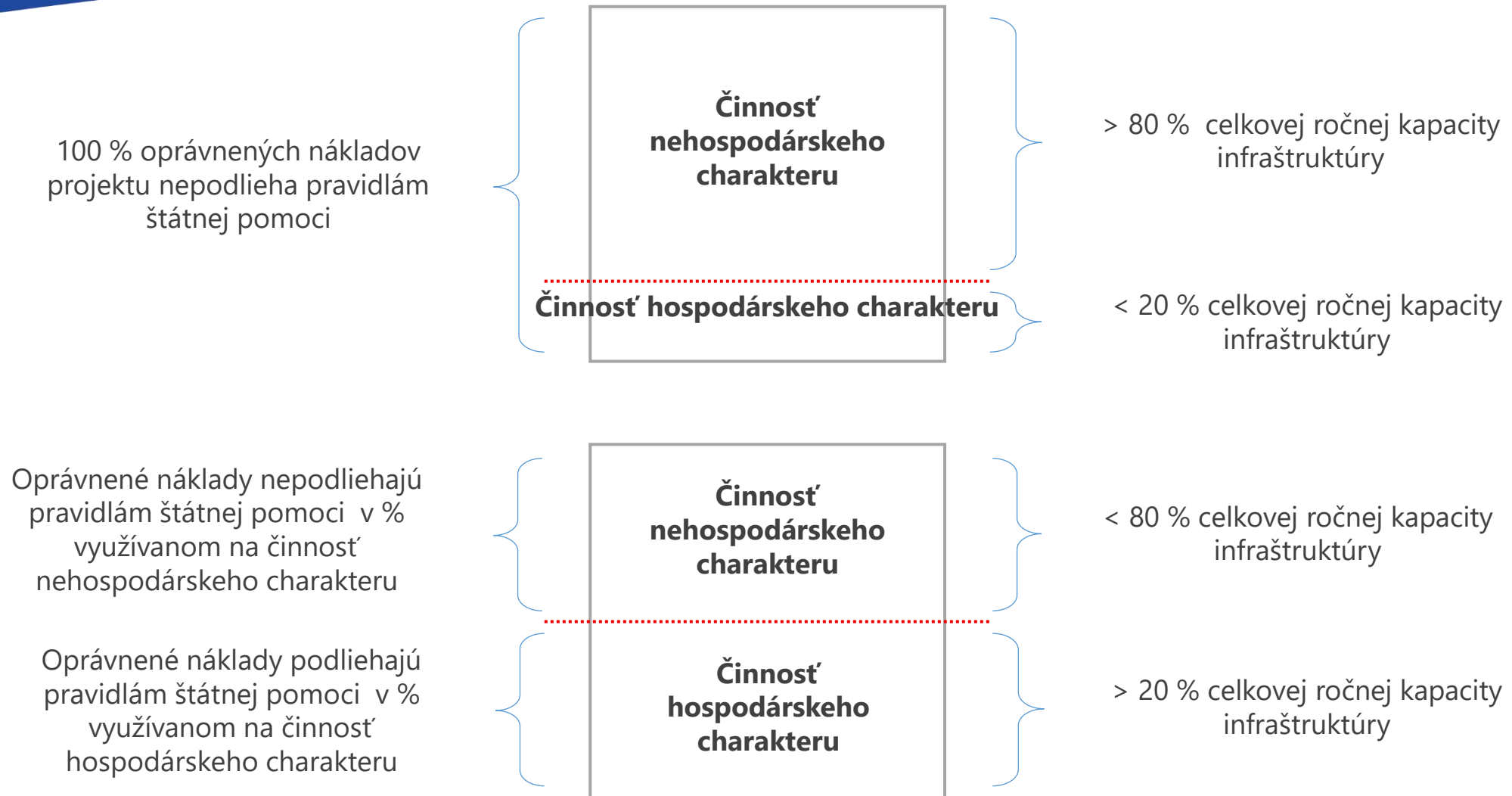
Dá sa to zabezpečiť najmä obmedzením verejného financovania na čisté náklady (vrátane kapitálových nákladov) nehospodárskych činností, ktoré sa určia na základe jasného oddelenia účtov

Oznámenie Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (U. v. EÚ C 262/1 z 19. 7. 2016).

bod 207. Ak sa v prípade zmiešaného použitia infraštruktúra využíva takmer výlučne na nehospodársku činnosť, Komisia sa domnieva, že jej financovanie ako celok môže patriť mimo rozsah pôsobnosti pravidiel štátnej pomoci, a to za predpokladu, že hospodárske využitie je čisto sprievodnou činnosťou, teda činnosťou, ktorá je priamo spojená s prevádzkou infraštruktúry a je pre ňu nevyhnutná alebo je neoddeliteľne spojená s jej hlavným nehospodárskym využitím. Za takýto by sa mal považovať prípad, keď hospodárske činnosti spotrebúvajú tie isté vstupy ako základné nehospodárske činnosti, napríklad materiál, vybavenie, prácu alebo fixný kapitál. Sprievodné hospodárske činnosti musia mať vzhľadom na kapacitu infraštruktúry obmedzený rozsah.

Vykonávanie hospodárskej činnosti s využitím infraštruktúry bude mať charakter sprievodnej činnosti, ak:

- hospodárska činnosť má čisto sprievodný charakter, teda je činnosťou, ktorá je priamo spojená s prevádzkou infraštruktúry a je pre ňu nevyhnutná alebo je neoddeliteľne spojená s hlavným (nehospodárskym) využitím tejto infraštruktúry,
 - sprievodná činnosť spotrebuje tie isté vstupy ako základné nehospodárske činnosti, napríklad materiál, vybavenie, prácu alebo fixný kapitál,
 - sprievodné hospodárske činnosti musia mať vzhľadom na kapacitu infraštruktúry obmedzený rozsah, t. j. (v súlade so stanoviskom Európskej únie) kapacita vyčlenená každý rok na túto činnosť neprekračuje 20 % celkovej ročnej kapacity infraštruktúry.
- Ako príklad takýchto sprievodných hospodárskych činností možno uviesť výskumnú organizáciu, ktorá príležitostne prenajíma svoje zariadenia a laboratóriá priemyselným partnerom.

Využitie infraštruktúry vytvorenej v rámci projektu je monitorované po celú dobu odpisovania hmotného a nehmotného majetku:

- stanovenie najdlhšej doby odpisovania alebo
- stanovenie blokových dôb pre určité skupiny hmotného a nehmotného majetku.

Monitorovacia povinnosť vzniká na začiatku doby odpisovania (a nie v okamihu začatia podnikania s využitím daných aktív).

Prijímateľ (a partner) sú povinní každoročne vykazovať monitorovanie percentuálneho podielu využívania infraštruktúry vytvorenej v projekte na hospodársku činnosť, ktorá umožňuje posúdiť, či táto činnosť má alebo nemá sprievodný charakter.

Správa o využití podporenej infraštruktúry alebo systému môže byť vyhotovená vo forme tabuliek.

Poskytovateľom pomoci *de minimis* a štátnej pomoci môže byť:

- riadiaci orgán (priama pomoc);
- prijímateľ (nepriama pomoc).

V prípade, že poskytovateľom pomoci *de minimis* alebo štátnej pomoci je prijímateľ, môže byť pomoc *de minimis* a štátna pomoc poskytnutá pod podmienkou, že je možnosť ich poskytnutia zohľadnená v zmluve alebo dohode.

Táto podmienka má predchádzať situáciám, v ktorých by bola podpora transferovaná prijímateľmi v rozpore s pravidlami nimi realizovaných projektov stanovenými v zmluve o poskytnutí príspevku pre projekt.

Priamu pomoc poskytuje bezprostredne Riadiaci orgán.

Príjemcom pomoci môže byť hlavný partner (prijímateľ) projektu a aj partner projektu.

Štátna pomoc sa identifikuje v konkrétnych aktivitách projektu a jej príjemcom bude subjekt zodpovedný za realizáciu týchto aktivít.

Nepriama pomoc sa vyskytuje vtedy, keď konečným príjemcom podpory z prostriedkov programu nie je hlavný partner alebo partner projektu, ale tretí subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť.

V tomto prípade je hlavný partner alebo partner projektu poskytovateľom pomoci a jej konečným príjemcom je tretí subjekt (napr. účastník aktivít projektu).

Európsky právny základ poskytovania štátnej pomoci a pomoci *de minimis* v projektoch:

- nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (tzv. skupinové výnimky),
- nariadenie Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis*.

Vnútroštátny poľský právny základ poskytovania štátnej pomoci a pomoci *de minimis* v projektoch:

- zákon zo dňa 28. apríla 2022 o pravidlách realizácie úloh financovaných z európskych zdrojov v programovom období 2021 – 2027,
- nariadenie Ministerstva fondov a regionálnej politiky zo dňa 11. decembra 2022 o poskytovaní pomoci *de minimis* a štátnej pomoci v rámci programov Interreg na roky 2021 – 2027.

Procesné predpisy týkajúce sa poskytovania štátnej pomoci a pomoci *de minimis*:

- zákon zo dňa 30. apríla 2004 o postupoch vo veciach spojených so štátnou pomocou.

Pomoc *de minimis* sa poskytuje podľa podmienok stanovených v nariadení č. 1407/2013 – uplatňovaného v prípade poskytovania priamej pomoci.

Štátna pomoc poskytovaná podľa podmienok stanovených v nariadení č. 651/2014 je určená na:

- náklady na spoluprácu vzniknuté podnikom zúčastneným na projektoch v rámci programov Interreg (čl. 20 nariadenia č. 651/2014) – uplatňovaného v prípade poskytovania priamej pomoci),
- náklady podnikov na organizačnú spoluprácu (...), pokiaľ súvisia s projektom realizovaným v rámci programov Interreg (čl. 20a nariadenia č. 651/2014) – uplatňovaného v prípade poskytovania priamej a nepriamej pomoci),
- kultúru a zachovanie kultúrneho dedičstva (čl. 53 nariadenia č. 651/2014) – v programe PLSK 2021 – 2027 sa nepredpokladá,
- športové a multifunkčné rekreačné infraštruktúry (čl. 55 nariadenia č. 651/2014) – v programe PLSK 2021 – 2027 sa nepredpokladá,
- miestne infraštruktúry (čl. 56 nariadenia č. 651/2014) – v programe PLSK 2021 – 2027 sa nepredpokladá.

Kritérium	Nariadenie 1407/2013	Nariadenie 651/2014
Účel pomoci	Neurčený	Spojený s druhom pomoci
Oprávnené náklady	Neurčené	Spojené s druhom pomoci
% intenzity pomoci	Neurčené	Spojené s druhom pomoci
% súkromného vkladu	Neurčené	Spojené s druhom pomoci
Strop poskytnutej pomoci	< 200 000 eur ***	Spojený s druhom pomoci
Stimulačný účinok	Nevyskytuje sa	Spojený s druhom pomoci

- Nariadenie Komisie č. 1407/2013: Strop (...) je potrebný na zabezpečenie toho, aby všetky opatrenia patriace do pôsobnosti tohto nariadenia mohli byť považované za opatrenia, ktoré nijako neovplyvňujú obchod medzi členskými štátmi a nenarúšajú hospodársku súťaž, ani nehrozia jej narušením.
- *** strop pomoci *de minimis* závisí od druhu činnosti, na ktorú je táto pomoc určená.

Interreg
Polska – Slovensko

Współfinansowany przez
UNIJĘ EUROPEJSKĄ
Spolufinancovaný
EURÓPSKOU ÚNIOU

Pomoc *de minimis* stanovená v nariadení č. 1407/2013

Pomoc *de minimis* je nezlučiteľná s:

- **činnosťou v sektore rybolovu a akvakultúry,**
- **poľnohospodárskou prvovýrobou,**
- činnosťou v sektore spracovania a marketingu poľnohospodárskych výrobkov (spravidla),
- podmienkou, že bude čiastočne alebo úplne postúpená prvovýrobcom z uvedeného sektora,
- činnosťami súvisiacimi s vývozom do tretích krajín alebo členských štátov, konkrétne pomoci priamo súvisiacej s vyvázanými množstvami, so zriadením a prevádzkovaním distribučnej siete alebo inými bežnými výdavkami súvisiacimi s vývoznou činnosťou,
- podmienkou uprednostňovania používania domáceho tovaru pred tovarom dovázaným.

Pojem sektor rybolovu a akvakultúry je vymedzený v čl. 5 písm. d nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1379/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej organizácii trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 a č. 1224/2009 a zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 104/2000. V prílohe č. I k tomuto nariadení sa nachádza zoznam:

- produktov rybolovu – vodné organizmy pochádzajúce z akejkoľvek rybolovnej činnosti alebo produkty z nich odvodené (čl. 5 písm. a nariadenia č. 1379/2013);
- produktov akvakultúry – vodné organizmy v ktorejkoľvek etape životného cyklu pochádzajúce z akejkoľvek akvakultúrnej činnosti alebo produkty z nich odvodené (čl. 5 písm. b nariadenia č. 1379/2013).

Sektor rybolovu a akvakultúry je hospodárske odvetvie, ktoré zahŕňa všetky činnosti produkcie, spracovania a uvádzania produktov rybolovu alebo akvakultúry na trh – v súvislosti s tým akákoľvek obchodná činnosť zahŕňajúca nakladanie s týmito produktmi je činnosťou vykonávanou v rámci tohto sektora (napr. predaj rýb alebo morských rias v akvaristickom obchode).

Poľnohospodárska prvovýroba je výroba výrobkov rastlinnej a živočíšnej výroby, uvedených v prílohe I k zmluve bez toho, aby došlo k akejkoľvek ďalšej operácii, ktorou by sa zmenila povaha takýchto výrobkov.

V súlade s čl. 38 ZFEÚ poľnohospodárske výrobky sú výrobky rastlinnej a živočíšnej výroby a rybného hospodárstva, ako aj výrobky po prvotnom spracovaní, ktoré s týmito výrobkami bezprostredne súvisia.

Poľnohospodárskou prvovýrobou sú aj činnosti vykonávané v poľnohospodárskom podniku potrebné na prípravu výrobku na prvý predaj (prvovýrobca prvý raz predaje prvovýrobu predajcom alebo spracovateľom).

Pomocou nezlučiteľnou s činnosťami súvisiacimi s vývozom je pomoc:

- priamo spojená vyváženými množstvami tovarov,
- podporujúca zriadenie a prevádzkovanie distribučnej siete alebo
- financujúca bežné výdavky súvisiace s vývoznou činnosťou.

Pomocou nezlučiteľnou s činnosťami súvisiacimi s vývozom je napr.:

- poradenstvo v oblasti obchodných rokovaní, ak je spojené s priamou účasťou poradenskej spoločnosti (poradcu) na rokovaníach;
- získanie certifikátov potrebných na vstup na zahraničný trh;
- nákup a implementácia informačných systémov, ktoré môžu byť distribučným/predajným kanálom produktov na novom trhu, vrátane systémov na automatizáciu spolupráce medzi poľským a zahraničným partnerom;
- zriadenie a prevádzka vývozného oddelenia na území Poľska alebo zahraničného obchodného zastúpenia;
- náklady na vývoz a skladovanie tovarov spojených s fungovaním distribučnej siete alebo bežné výdavky súvisiace s vývoznou činnosťou;
- expertízy a poradenské služby týkajúce sa produktov podniku už predávaných na danom zahraničnom (priestorovom) trhu, vrátane produktov zaradených na rovnaký tovarový trh.

Subjekt uchádzajúci sa o pomoc *de minimis* môže vykonávať viacero druhov hospodárskej činnosti. Jeden alebo viac druhov činnosti môže mať dominantný a ostatné vedľajší alebo sprievodný charakter.

Môže sa stať, že sa subjekt uchádza o podporu projektu, ktorý nepodlieha obmedzeniam vyplývajúcim z predpisov o pomoci *de minimis*, napriek tomu, že hlavný predmet jeho hospodárskej činnosti je z možnosti poskytnutia podpory vylúčený.

Preto je potrebné v prvom rade overiť, s akým druhom činnosti sa spája projekt, na realizáciu ktorého chce subjekt získať podporu. Ak je to zámer, ktorý v súlade s nariadením 1407/2013 nepodlieha obmedzeniam, môže byť podpora poskytnutá aj napriek tomu, že jej príjemca vykonáva inú činnosť vylúčenú z možnosti uchádzania sa o podporu.

Pomoc *de minimis* sa kumuluje:

- s inou pomocou *de minimis* po horný strop,
- so štátnou pomocou poskytnutou na tie isté oprávnené náklady.

Strop pomoci *de minimis* nezávisí od veľkosti podniku ani regiónu, v ktorom vykonáva hospodársku činnosť.

Strop pomoci *de minimis* nezávisí od ekonomickej situácie podniku.

V prípade poskytnutia pomoci *de minimis* sa neuplatňuje mapa regionálnej pomoci.

Celková výška pomoci *de minimis*, ktorú členský štát poskytol jedinému podniku, nepresiahne 200 000 EUR v priebehu obdobia troch fiškálnych rokov (100 000 EUR v prípade podniku vykonávajúceho cestnú nákladnú dopravu):

- do stropu sa započítava len pomoc *de minimis* (nezapočítava sa štátna pomoc);
- do stropu sa započítava pomoc *de minimis* poskytnutá daným členským štátom, tzn. že podniky, ktorým pomoc *de minimis* poskytla Slovenská republika, túto pomoc nezapočítavajú pri uchádzaní sa o pomoc *de minimis* poskytovanú Poľskou republikou,
- je potrebné zohľadniť fiškálne roky konkrétneho podniku (v prípade niektorých podnikov nemusí byť fiškálny rok totožný s kalendárnym rokom).
- je potrebné zohľadniť pomoc *de minimis* (za príslušné obdobie), ktorá bola poskytnutá podnikom tvoriacim so žiadateľom tzv. jediný podnik a pochádzajúcim z rovnakého členského štátu.

Do stropu sa započítava aj pomoc *de minimis* poskytnutá odo dňa predloženia žiadosti o poskytnutie pomoci do uzatvorenia zmluvy o poskytnutí pomoci: v prípade, že sa takáto situácia vyskytne, je žiadateľ povinný informovať o zmene svojej situácie v oblasti pomoci *de minimis* (čo sa vzťahuje aj na prípadnú pomoc *de minimis* poskytnutú podnikom, ktoré tvoria so žiadateľom tzv. *jediný podnik*).

Obdobie troch rokov má *pohyblivý* charakter – znamená to, že nepriamo môže poskytnutie pomoci ovplyvniť okamih, v ktorom podnik predloží žiadosť o poskytnutie pomoci *de minimis* a priamo deň, v ktorom bude pomoc *de minimis* poskytnutá.

Podnik, ktorému orgán plánuje poskytnúť pomoc *de minimis*, ktorá vzhľadom na predtým poskytnutú pomoc *de minimis* zvýši jej celkovú sumu na hodnotu presahujúcu strop 200 000 EUR za obdobie troch fiškálnych rokov, sa môže do okamihu jej poskytnutia rozhodnúť, či žiada o nižšiu finančnú podporu alebo sa vzdáva – v plnom rozsahu alebo čiastočne – vopred poskytnutých dotácií, aby strop neprekročil.

Poskytovateľ pomoci nie je povinný pred poskytnutím pomoci umožniť podnikom, ktoré sa uchádzajú o pomoc, úpravu nimi predložených žiadostí, aby neprekročili strop 200 000 EUR v období troch fiškálnych rokov.

Na účely uplatňovania nariadenia 1407/2013 pojem jediný podnik zahŕňa všetky subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť, medzi ktorými je aspoň jeden z týchto vzťahov:

- a) jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť má väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo spoločníkov v inom subjekte vykonávajúcim hospodársku činnosť;
- b) jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť má právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu iného subjektu vykonávajúceho hospodársku činnosť;
- c) jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť má právo dominantným spôsobom ovplyvňovať iný subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť na základe zmluvy, ktorú s daným subjektom vykonávajúcim hospodársku činnosť uzavrel, alebo na základe ustanovenia v zakladajúcom dokumente alebo stanovách spoločnosti;
- d) jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť, ktorý je akcionárom alebo spoločníkom iného subjektu vykonávajúceho hospodársku činnosť, má sám na základe zmluvy s inými akcionármi alebo spoločníkmi daného subjektu vykonávajúceho hospodársku činnosť pod kontrolou väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo spoločníkov v danom subjekte vykonávajúcim hospodársku činnosť.
- Subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť, medzi ktorými sú typy vzťahov uvedené v písm. a) až d) prvého pododseku prostredníctvom jedného alebo viacerých iných subjektov vykonávajúcich hospodársku činnosť, sa takisto považujú za jediný podnik.

V zmysle predpisov o štátnej pomoci je podnikom fyzická osoba, ktorá vykonáva hospodársku činnosť, ale samotná skutočnosť, že vlastní obchodné podiely v podniku nestačí na to, aby bola považovaná za osobu vykonávajúcu hospodársku činnosť.

V rámci posudzovania vzťahov medzi podnikmi, ktorého cieľom je stanovenie prípustnej výšky pomoci, sa nezohľadňujú podniky so sídlom v inom členskom štáte.

V tomto prípade sa neodporúča priamo odvolávať na pojem prepojené podniky uvedený v definícii malých a stredných podnikov, pretože je nepresný.

Podniky, ktoré nie sú medzi sebou v žiadnom vzťahu okrem skutočnosti, že každý z nich je priamo napojený na ten istý orgán alebo orgány verejnej moci, nebudú považované za navzájom prepojené.

Súdny dvor určil jednotný výklad pojmu verejný orgán na účely jeho uplatňovania v právnom poriadku EÚ a uviedol, že vo zvyčajnom zmysle treba pojem „verejný orgán“ chápať tak, že odkazuje na štát, územné orgány, jednotky územnej samosprávy ako aj organizácie, ktoré sú:

- zriadené na to, aby uspokojovali osobitne potreby všeobecného záujmu,
- majú právnu subjektivitu,
- sú buď prevažne financované, alebo priamo či nepriamo kontrolované štátom, územnými orgánmi, jednotkami územnej samosprávy alebo inými verejnými orgánmi.

- Rozsudok Súdneho dvora z 24. septembra 2020 vo veci C-516/19 NMI Technologietransfer GmbH, bod 47.

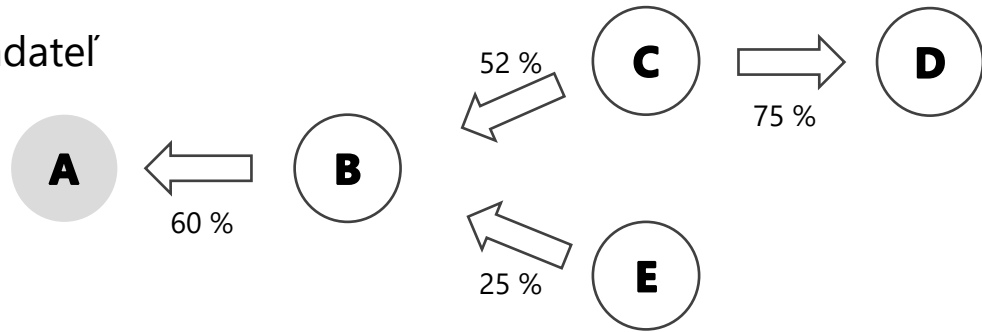

Posudzovanie vzťahov medzi podnikmi sa neobmedzuje na ich priame väzby, ale je potrebné, aby zohľadňovalo aj prepojenia prostredníctvom iných subjektov, pochádzajúcich z rovnakého členského štátu.

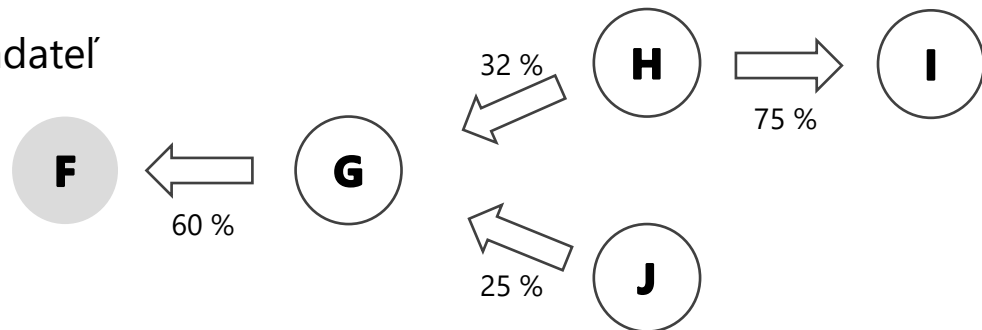
Ak podnik A je prepojený s podnikom B, a podnik B je prepojený s podnikom C, má sa za to, že A a C sú prepojené podniky.

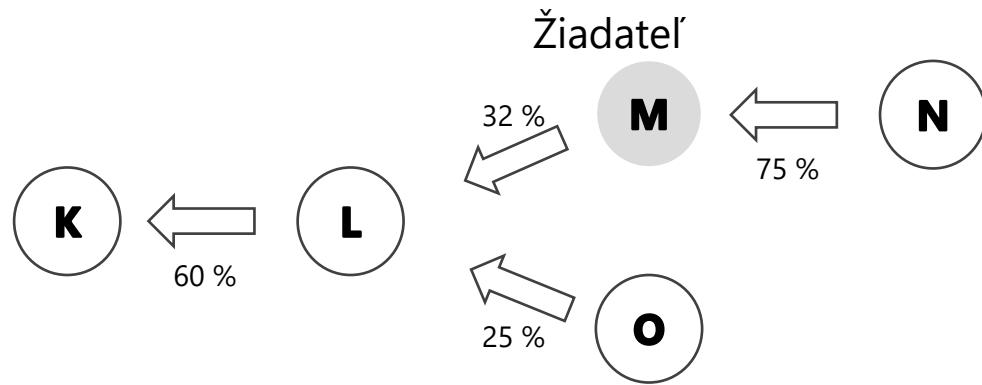

Žiadateľ

Žiadateľ

Žiadateľ

Spol. s r. o.

A

Vedenie: ak je iba jeden konateľ je oprávnený konať v mene spoločnosti navonok. V prípade viacerých konateľov sú na konanie v mene spoločnosti navonok potrební dvaja konatelia alebo konateľ spolu s prokuristom.

Údaje osôb, ktoré sú konateľmi – výlučne: Silvester Hlučný – konateľ

B

Akciová spoločnosť

Predstavenstvo: každý člen predstavenstva je oprávnený zastupovať spoločnosť samostatne.

Údaje osôb, ktoré sú v zložení orgánu – o. i. Silvester Hlučný – člen predstavenstva

Pomoc *de minimis* sa môže kumulovať so štátnou pomocou poskytnutou na rovnaké oprávnené náklady pod podmienkou, že takáto kumulácia nespôsobí prekročenie príslušnej maximálnej úrovne intenzity pomoci alebo výšky pomoci stanovenej v nariadení č. 651/2014.

Povinnosti subjektu, ktorý sa uchádza o pomoc *de minimis*:

- predložiť spolu so žiadosťou všetky potvrdenia o **pomoci *de minimis* a o pomoci *de minimis* v sektore poľnohospodárskej prvovýroby a rybolovu, ktorá mu bola poskytnutá mu v roku, v ktorom sa uchádza o pomoc a v priebehu dvoch predchádzajúcich fiškálnych rokov** alebo vyhlásenia o výške tejto pomoci získanej v danom období, alebo vyhlásenie, že takúto pomoc nedostal;
- predložiť spolu so žiadosťou vyplnený formulár obsahujúci informácie požadované v rámci uchádzania sa o pomoc *de minimis* (formulár tvorí prílohu k nariadeniu vlády Poľskej republiky zo dňa 24. októbra 2014).

Príjemca pomoci *de minimis* je povinný uchovávať dokumenty súvisiace s touto pomocou po dobu 10 fiškálnych rokov počítajúc od dátumu poskytnutia pomoci.

Povinnosti poskytovateľa pomoci *de minimis* (riadiaceho orgánu – v prípade priamej pomoci alebo prijímateľa/partnera projektu – v prípade nepriamej pomoci):

- prijímateľ projektu spoza Poľska postupuje v súlade s vnútroštátnymi predpismi platnými v danom členskom štáte: je povinný písomne oznámiť príjemcovi pomoci predpokladanú výšku pomoci *de minimis* (vyjadrenú ako EHG – ekvivalent hrubého grantu) a jej charakter *de minimis*, s odkazom na nariadenie 1407/2013,
- riadiaci orgán alebo prijímateľ poskytujúci pomoc *de minimis* v Poľsku sa riadi zákonom o postupoch vo veciach týkajúcich sa štátnej pomoci, t. j.:
 - čl. 37 ods. 1: prijíma potvrdenia, vyhlásenia a formulár,
 - čl. 5: vydáva potvrdenie o pomoci *de minimis* v deň jej poskytnutia, t. j. v deň podpisu zmluvy o poskytnutí príspevku – priama pomoc alebo v deň zapojenia sa účastníka do aktivít projektu – nepriama pomoc,
 - čl. 32: predkladá správy o poskytnutej pomoci *de minimis* prostredníctvom aplikácie SHRiMP v lehote 7 dní od poskytnutia pomoci; upozornenie – v takom prípade je potrebné získať prístup k aplikácii SHRiMP;
 - čl. 5 ods. 3a: opravuje a vydáva nové potvrdenie o poskytnutej pomoci *de minimis*, ak sa výška poskytnutej pomoci *de minimis* znížila, a to v lehote 14 dní od získania informácií o znížení výšky poskytnutej pomoci; upozornenie – v takom prípade je nevyhnutné opraviť aj odoslanú správu o poskytnutej pomoci *de minimis*.

Interreg
Polska – Slovensko

Współfinansowany przez
UNIJĘ EUROPEJSKĄ
Spolufinancovaný
EURÓPSKOU ÚNIOU

Štátna pomoc stanovená v nariadení č. 651/2014

Uplatňovanie všeobecných podmienok týkajúcich sa poskytovania štátnej pomoci:

- na náklady na spoluprácu vzniknuté podnikom zúčastneným na projektoch v rámci programov Interreg (čl. 20 nariadenia č. 651/2014);
- náklady podnikov na organizačnú spoluprácu (...), pokiaľ súvisia s projektom realizovaným v rámci programov Interreg (čl. 20a nariadenia č. 651/2014).

Absentujú skupinové výnimky (napr. je prípustné poskytnúť pomoc v sektore rybolovu a akvakultúry a/alebo poľnohospodárskej prvovýroby).

Nezlučiteľné je poskytnutie štátnej pomoci:

- **na činnosti súvisiace s vývozom do tretích krajín alebo členských štátov,**
- podmienenej uprednostňovaním používania domáceho tovaru pred tovarom dovážaným,
- podniku, voči ktorému je nárokované vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Komisie, v ktorom bola táto pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom,
- **podnikom v ťažkostiach,**
- podmienenej povinnosťou, aby príjemca mal hlavné sídlo v príslušnom členskom štáte alebo aby bol usadený predovšetkým v príslušnom členskom štáte (požiadavka mať prevádzkareň alebo pobočku v členskom štáte poskytujúcom pomoc v čase vyplatenia pomoci je však dovolená),
- ak je poskytnutie pomoci podmienené povinnosťou, aby príjemca používal domáce výrobky alebo služby.

Podnik v ťažkostiach bude vylúčený z uchádzania sa o štátnu pomoc:

- v prípade spoločnosti s ručením obmedzeným (inej ako MSP, ktorý existuje menej ako tri roky), ak v dôsledku akumulovaných strát došlo k zániku viac ako polovice jej upísaného základného imania,
- ak je predmetom kolektívneho konkurzného konania alebo spĺňa kritériá domácich právnych predpisov na to, aby sa stal predmetom kolektívneho konkurzného konania na žiadosť svojich veriteľov,
- ak dostal pomoc na záchranu a ešte neuhradil úver alebo nevypovedal záruku, alebo ak dostal pomoc na reštrukturalizáciu a stále podlieha reštrukturalizačnému plánu,
- nie je MSP a za posledné dva roky účtovný pomer dlhu podniku k vlastnému kapitálu je vyšší než 7,5 a pomer EBITDA (ukazovateľa hrubého zisku) podniku k úrokovému krytiu je nižší ako 1,0.

Uvedené sa vzťahuje na žiadateľa a skupinu s ním prepojených subjektov ako celok (a nie na každý jednotlivý subjekt prepojený so žiadateľom osobitne).

Stimulačný účinok je charakteristickou zložkou štátnej pomoci, ktorou sa táto kategória pomoci líši od pomoci *de minimis*.

Pozor, v prípade:

- štátnej pomoci na kultúru a zachovanie kultúrneho dedičstva (čl. 53 nariadenia č. 651/2014) a
- štátnej pomoci pre podniky zúčastnené na projektoch v rámci programov Interreg (čl. 20 a čl. 20a nariadenia č. 651/2014)

je stimulačný účinok **splnený automaticky**.

Štátna pomoc na náklady na spoluprácu vzniknuté podnikom zúčastneným na projektoch v rámci programov Interreg (čl. 20 nariadenia č. 651/2014) môže byť poskytnutá na:

- náklady na zamestnancov;
- kancelárske a administratívne náklady;
- cestovné náklady a náklady na ubytovanie;
- náklady na externých expertov a náklady na externé služby;
- náklady na vybavenie;
- náklady na infraštruktúru a stavebné práce.

Uvedené náklady môžu byť priamo prepojené s každým z troch typov predstavených projektov (zlepšenie kvality cestnej infraštruktúry, biodiverzita, klíma), v ktorých bude identifikovaná štátna pomoc.

Výška pomoci poskytnutej jednému podniku a na jeden projekt nesmie prekročiť 2 mil. EUR.

Maximálna intenzita pomoci nemôže presahovať 80 % oprávnených nákladov.

V prípade štátnej pomoci poskytnutej na náklady vzniknuté podnikom zúčastneným na projektoch v rámci programov Interreg (čl. 20 nariadenia č. 651/2014) je intenzita pomoci stanovená na úrovni jednotlivých príjemcov.

V prípade projektu, na ktorom sa zúčastňujú dvaja príjemcovia štátnej pomoci, je neprípustné poskytnúť jednému štátnu pomoc na financovanie 100 % oprávnených nákladov a druhému na financovanie 60 % oprávnených nákladov, čo by bolo po spriemerovaní spolufinancovaním na úrovni 80 % oprávnených nákladov v rámci jedného projektu.

Je potrebné zdôrazniť, že v prípade príjemcov, ktorí sa uchádzajú o podporu na nehospodársku činnosť, jej financovanie nepodlieha pravidlám štátnej pomoci, preto maximálna intenzita pomoci nevyplýva z čl. 20 nariadenia č. 651/2014.

Štátna pomoc pre podniky zúčastnené na projektoch v rámci programov Interreg (čl. 20a nariadenia č. 651/2014) môže byť poskytnutá v prípade, ak celková výška pomoci neprekročí 20 000 EUR na podnik a na projekt.

Pre uvedený účel štátnej pomoci neexistuje katalóg oprávnených nákladov stanovený v nariadení č. 651/2014 a môže byť použitá na všetky oprávnené náklady v rámci výzvy v súťažnom režime na predkladanie žiadostí o príspevkov pre každý z troch typov predstavených projektov (zlepšenie kvality cestnej infraštruktúry, biodiverzita, klíma), v ktorých bude identifikovaná priama alebo nepriama štátna pomoc.

Je to jediný dostupný účel štátnej pomoci, ktorá môže byť poskytnutá v rámci priamej a nepriamej pomoci.

Štátna pomoc, v prípade ktorej je možné vyčleniť oprávnené náklady, sa môže kumulovať s:

- každou inou štátnou pomocou pod podmienkou, že tieto prostriedky pomoci sa týkajú rôznych oprávnených nákladov, ktoré je možné vyčleniť: v tomto prípade budú jednotlivé účely štátnej pomoci financovať rôzne, vyčlenené oprávnené náklady),
- akoukoľvek inou štátnou pomocou určenou na tie isté oprávnené náklady len v prípade, že v dôsledku tejto kumulácie nedôjde k prekročeniu maximálnej intenzity pomoci alebo výšky pomoci pre túto pomoc stanovených: v tomto prípade budú jednotlivé opatrenia štátnej pomoci financovať tie isté oprávnené náklady;
- pomocou *de minimis* poskytnutou na tie isté oprávnené náklady, ak v dôsledku kumulácie nedôjde k prekročeniu intenzity štátnej pomoci.

Povinnosti subjektu, ktorý sa uchádza o štátnu pomoc:

- predložiť spolu so žiadosťou vyplnený formulár obsahujúci informácie požadované v rámci uchádzania o pomoc inú než pomoc *de minimis* (uvedený formulár tvorí prílohu k nariadeniu vlády Poľskej republiky zo dňa 29. marca 2010 o rozsahu informácií predkladaných subjektom uchádzajúcim sa o pomoc inú než pomoc *de minimis* alebo o pomoc *de minimis* v sektore poľnohospodárskej prvovýroby a rybolovu),
- predložiť účtovné výkazy (t. j. súvahu, výkaz ziskov a strát a výkaz finančných tokov) za obdobie 3 posledných fiškálnych rokov – od tejto povinnosti sú oslobodené mikro a malé podniky (v ich prípade stačí predložiť potvrdenie/vyhlásenie, ktoré je súčasťou formulára obsahujúceho informácie).

Príjemca štátnej pomoci je povinný uchovávať dokumenty súvisiace so štátnou pomocou po dobu 10 fiškálnych rokov počítajúc od dátumu poskytnutia pomoci.

Povinnosti poskytovateľa štátnej pomoci (riadiaci orgán – v prípade priamej pomoci alebo prijímateľ/partner projektu – v prípade nepriamej pomoci):

- prijímateľ spoza Poľska postupuje v súlade s vnútroštátnymi predpismi platnými v danom členskom štáte a informuje príjemcu pomoci o jej schválení Európskou komisiou v súlade s čl. 108 ZFEÚ alebo o tom, že pomoc nepodlieha notifikačnej povinnosti a uvádza referenčné číslo programu pridelené Komisiou,
- riadiaci orgán alebo prijímateľ poskytujúci pomoc *de minimis* v Poľsku sa riadi zákonom o postupoch vo veciach týkajúcich sa štátnej pomoci, t. j.:
 - čl. 37 ods. 5: prijíma formulár,
 - čl. 39: písomne informuje príjemcu pomoci o jej schválení Komisiou v súlade s čl. 108 ZFEÚ alebo o tom, že pomoc nepodlieha notifikačnej povinnosti a uvádza referenčné číslo programu pridelené Komisiou,
 - čl. 32: predkladá správy o poskytnutej pomoci *de minimis* prostredníctvom aplikácie SHRiMP v lehote 7 dní od poskytnutia pomoci; upozorňujeme na potrebu získať prístup k aplikácii SHRiMP.

Interreg
Polska – Slovensko

Współfinansowany przez
UNIĘ EUROPEJSKĄ
Spolufinancovaný
EURÓPSKOU ÚNIOU

Status mikro, malého a stredného podniku

Kritériá MSP stanovené v Prílohe I k nariadeniu č. 651/2014 nemôžu byť chápané a aplikované príliš striktne a formalisticky (mohlo by to viesť k ich ľahkému obchádzaniu), a stanovené limity by sa nemali považovať za pevné kritériá posudzovania, či daný podnik má alebo nemá status MSP.

Kategóriu mikropodnikov, malých a stredných podnikov tvoria podniky, ktoré zamestnávajú **menej ako 250 osôb** a ktorých ročný obrat **nepresahuje 50 miliónov EUR** a/alebo celková ročná súvaha **nepresahuje 43 miliónov EUR**.

V rámci kategórie MSP sa malý podnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva **menej ako 50 osôb** a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha **nepresahuje 10 miliónov EUR**.

V rámci kategórie MSP sa mikropodnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva **menej ako 10 osôb** a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha **nepresahuje 2 milióny EUR**.

Počet pracovníkov podniku zodpovedá počtu osôb, ktoré pracovali na plný úväzok počas celého posudzovaného referenčného roku. Práca osôb, ktoré nepracovali celý rok, práca osôb, ktoré pracovali na kratší pracovný úväzok sa započítava ako zlomková hodnota (podieľy RPJ - ročných pracovných jednotiek).

Do počtu pracovníkov sa započítavajú osoby zamestnané na základe pracovnej zmluvy a iné osoby pracujúce pre podnik, napr. na základe manažérskych kontraktov, vlastníci-manažéri a všetky ostatné osoby vykonávajúce pravidelnú činnosť v podniku, ktoré majú finančný prospech z podniku.

Nezapočítavajú sa osoby na materskej a rodičovskej dovolenke ani uční a študenti.

Pracovníkmi sú tiež tzv. „partneri vykonávajúci pravidelnú činnosť v podniku, ktorí majú finančný prospech z podniku“ a v niektorých prípadoch samostatne zárobkovo činné osoby, ktorých minimálne 50 % celkových ročných príjmov predstavuje odmena za prácu pre jedného zmluvného partnera.

V rámci posudzovania zmeny statusu podniku je potrebné zohľadniť údaje z posledného ukončeného účtovného obdobia bez čakania na schválenie týchto údajov (v praxi vo väčšine podnikov je to 1. januára nasledujúceho roka).

Ak sa tieto údaje po ukončení procesu schvaľovania údajov zmenia a v dôsledku toho ovplyvnia zaradenie podniku do danej skupiny, môže sa – vzhľadom na zmeny zavedené počas procesu schvaľovania – status podniku zmeniť.

Ak podnik v deň účtovnej závierky zistí, že na ročnom základe prekročil počet pracovníkov alebo finančné limity, alebo klesol pod tento počet pracovníkov a finančné limity, nebude to mať za následok stratu alebo nadobudnutie statusu stredného alebo malého podniku alebo mikropodniku, pokiaľ sa tieto limity neprekročili v dvoch po sebe nasledujúcich účtovných obdobiach.

Status	Posledný fiškálny rok	Prvý predchádzajúci rok	Druhý predchádzajúci rok
Stredné	20 osôb ▼50	60 osôb ▲50	60 osôb ▲50
Malé	20 osôb ▼50	20 osôb ▼50	60 osôb ▲50
Malé	20 osôb ▼50	20 osôb ▼50	20 osôb ▼50
Malé	20 osôb ▼50	60 osôb ▲50	20 osôb ▼50
Malé	60 osôb ▲50	20 osôb ▼50	20 osôb ▼50
Stredné	60 osôb ▲50	60 osôb ▲50	20 osôb ▼50
Stredné	60 osôb ▲50	20 osôb ▼50	60 osôb ▲50
Stredné	60 osôb ▲50	60 osôb ▲50	60 osôb ▲50

Zásada prekročovania limitov sa nevzťahuje na situácie vyplývajúce zo zmeny vlastníckej štruktúry podniku, napr.:

- prevzatie podniku, ktorý má status MSP, veľkým podnikom, v dôsledku čoho sa okamžite stáva prepojeným alebo partnerským podnikom,
- strata statusu v prípade prevzatia mikropodniku MSP, a v prípade malého podniku v dôsledku prevzatia stredným podnikom,
- zmena vlastníckej štruktúry, v dôsledku ktorej sa jeho status mení v deň zavedenia tejto zmeny, ak to vyplýva z opätovnej analýzy údajov týkajúcich sa počtu pracovníkov a finančných údajov,
- fyzická osoba sa vzdáva napr. funkcie člena predstavenstva, ktorý mohol samostatne rozhodovať v mene podniku.

Tento mechanizmus funguje aj v opačnej situácii, napr. ak podiely predáva dominantný subjekt a dochádza k ukončeniu vzťahov medzi podnikmi – podnik získava status MSP v deň, v ktorom sa zmena uskutočnila.

Kritérium	Pomoc <i>de minimis</i>	MSP
Cieľ posúdenia	Kumulácia pomoci <i>de minimis</i> do maximálneho stropu	Určenie veľkosti (statusu) podniku
Typy vzťahov	Výlučne prepojené	Partnerské, prepojené
Cez fyzickú osobu	Nie	Áno
Prostredníctvom verejného orgánu	Nie	Áno
Prostredníctvom skupiny podnikov konajúcich v zhode	Tak	Áno
Posúdenie vzťahov medzi podnikmi spoza Poľska	Nie	Áno

Samostatný podnik: ak je podnik úplne nezávislý, alebo má jedno či viac menšinových partnerstiev (každé menej ako 25 %) s inými podnikmi.

Partnerský podnik: ak majetková účasť iných podnikov v podniku dosahuje najmenej 25 %, ale najviac 50 %, ide o vzťah medzi partnerskými podnikmi.

Prepojený podnik: ak majetková účasť iných podnikov v podniku presiahne hranicu 50 %, tieto podniky sa považujú za prepojené.

Partnerský vzťah sa vzťahuje na podnik, ktorý vlastní podiely (hlasovacie práva) ako aj na podniky, v ktorých podiely (hlasovacie práva) drží (skutočný výkon hlasovacích práv).

Partnerské vzťahy sa môžu vyskytovať len v rámci priamych väzieb: ak A je partnerským podnikom pre B, a B je partnerským podnikom pre C, považuje sa, že A a C nie sú partnerskými podnikmi.

Partnerským vzťahom môžu byť previazané výlučne podniky a nemôže byť tento vzťah založený na fyzických osobách (inak ako v prípade prepojenia).

Prepojenie sa netýka výlučne priamych vzťahov, ale je potrebné posudzovať aj väzby prostredníctvom iných subjektov.

Ak A je prepojený s B, a B je prepojený s C je potrebné považovať A a C za prepojené podniky.

Týka sa to aj prípadov, že subjektom, prostredníctvom ktorého sú podniky prepojené, sú investori uvedení v odseku 2 druhom pododseku (so zohľadnením situácie uvedenej v ods. 3 pododseku 2 Prílohy I).

Podniky, ktoré sa nachádzajú vo vzťahu prostredníctvom fyzickej osoby alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne, sa tiež považujú za prepojené podniky, ak svoju činnosť alebo časť svojej činnosti vykonávajú na rovnakom relevantnom trhu alebo na príľahlých trhoch.

Je potrebné zdôrazniť, že ide o fyzické osoby, ktoré nevykonávajú hospodársku činnosť (pretože fyzické osoby vykonávajúce hospodársku činnosť majú v súlade s čl. 1 Prílohy I status podniku).

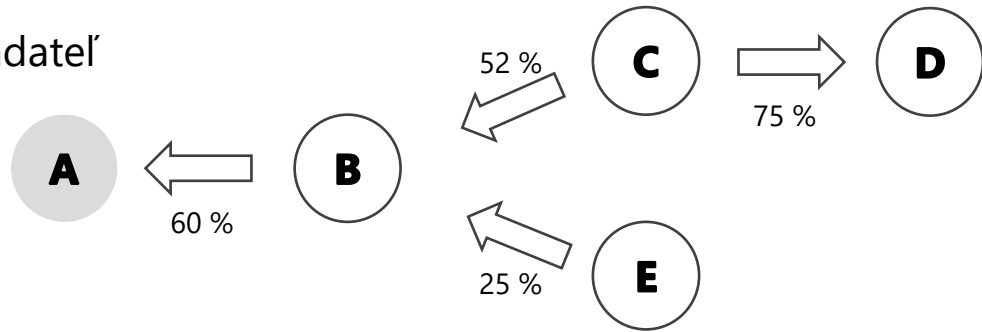
Prepojenie prichádza do úvahy, ak je vzťah založený na spoločníkoch, podielníkoch, akcionároch, členoch predstavenstva, prokuristoch a všetkých iných fyzických osobách, ktoré majú skutočný vplyv na riadenie podniku.

Význam majú len také vzťahy, ktoré sa týkajú prepojení prostredníctvom fyzických osôb (majúcich rozhodný vplyv na riadenie a rozhodovanie v danom subjekte) s inými subjektmi, ktoré pôsobia na rovnakom trhu alebo na príľahlých trhoch v zmysle Oznámenia Komisie, pri čom za „príľahlý trh“ sa považuje trh, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššej alebo nižšej pozícii v produkčnom reťazci vo vzťahu k relevantnému trhu (napr. výroba energie – distribúcia energie).

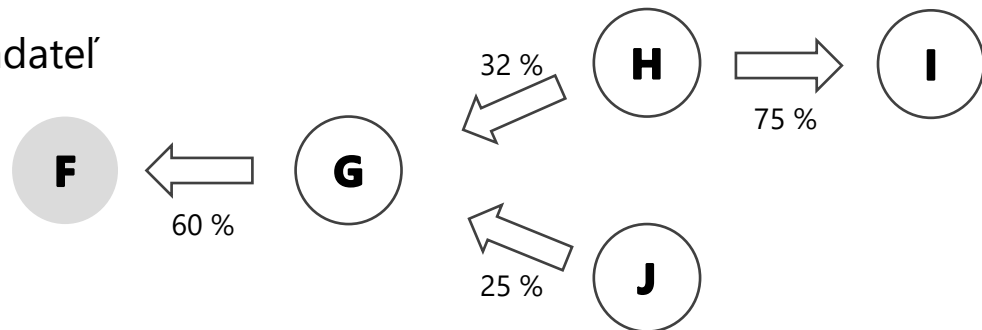
Ak podnik pôsobí na trhu s výrobou umelohmotných materiálov a druhý subjekt pôsobí na trhu s výrobou plastových nádob, je potrebné pre určenie statusu podniku zohľadniť aj údaje druhého subjektu. Nebolo by to potrebné, ak by druhý subjekt pôsobil napr. na trhu s distribúciou školských učebníc alebo spracovania ovocia.

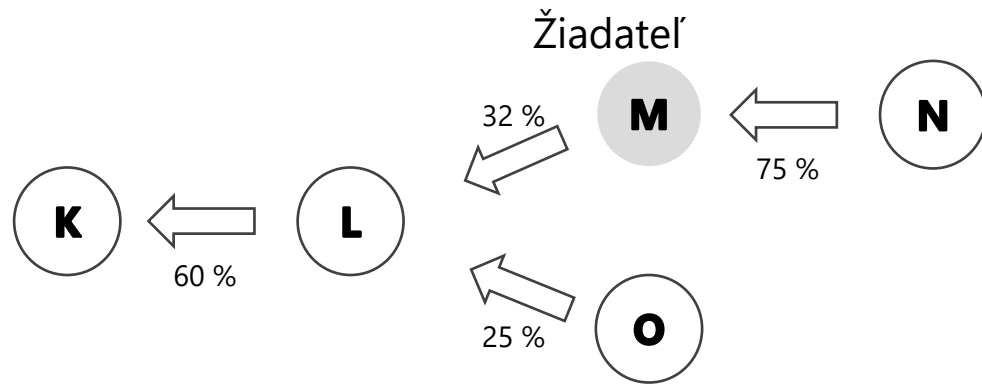

Žiadateľ

Žiadateľ

Žiadateľ

Spol. s r. o.

A

Vedenie: ak je iba jeden konateľ je oprávnený konať v mene spoločnosti navonok. V prípade viacerých konateľov sú na konanie v mene spoločnosti navonok potrební dvaja konatelia alebo konateľ spolu s prokuristom.

Údaje osôb, ktoré sú konateľmi – výlučne: Silvester Hlučný – konateľ

B

Akciová spoločnosť

Predstavenstvo: každý člen predstavenstva je oprávnený zastupovať spoločnosť samostatne.

Údaje osôb, ktoré sú v zložení orgánu – o. i. Silvester Hlučný – člen predstavenstva

Interreg
Polska – Slovensko

Współfinansowany przez
UNIĘ EUROPEJSKĄ
Spolufinancovaný
EURÓPSKOU ÚNIOU

Ďakujem za pozornosť